

Силабус курсу

Міжнародні міграційні процеси
Ступінь вищої освіти – бакалавр
Спеціальність – 052 Політологія
Освітньо-професійна програма – «Міжнародні та регіональні політичні комунікації»

Курс навчання: III, Семестр: 6

Кількість кредитів: 5 ECTS Мова викладання: українська

Керівник курсу

ППП

к.е.н., ст. викладач кафедри міжнародної економіки ГЕРМАН Л.Т.

Контактна інформація: laly07260605@gmail.com, +380971765985

Опис дисципліни

Основною метою дисципліни «Міжнародні міграційні процеси» є формування у студентів знань та навиків у сфері регулювання міжнародних міграційних процесів, виявлення їх причин, викликів та можливостей для міст-дестинацій іммігрантів з причин пошуку роботи, житла, туризму чи отримання освітніх послуг.

В результаті вивчення дисципліни "Міжнародні міграційні процеси" студенти повинні знати:

- міграційні потоки та особливості їх регулювання;
- еволюцію світових ринків робочої сили та причини привабливості міст-дестинацій для мігрантів;
- причини та наслідки нерегулярних потоків біженців;
- особливості імміграційної політики країн ЄС щодо перетину їхніх кордонів іммігрантами;
- права та обов'язки мігрантів;
- імміграційні потоки в сфері туризму та освіти, особливості їхнього від'їзду, прибуття, перебування, прикордонного контролю та тимчасового чи постійного резиденства.

вміти:

- виявляти знання та розуміння причин та наслідків міжнародних міграційних потоків та ролі міграційної політики у сфері їх регулювання.
- аналізувати еволюцію формування світових центрів тяжіння робочої сили та привабливих міст-дестинацій.
- аналізувати виклики міграційних потоків для країн – основних реципієнтів іммігрантів.
- використовувати сучасні джерела економічної інформації для систематизації та аналізу виявлення причин потоків біженців та визначення їх правового статусу.
- аналізувати та розв'язувати завдання щодо впливу потоків біженців та іммігрантів загалом на формування міграційної політики країн ЄС.
- прогнозувати на основі теоретичних та практичних знань вплив безвізового режиму на подальші потоки мігрантів в сфері туризму.
- проводити економічний аналіз географії потоків мігрантів в сфері отримання освітніх послуг та процедури визнання дипломів.

Структура курсу

Години (лекції / семінари)	Теми	Результати навчання	Завдання
2/1	1. Міграційні потоки та особливості їх регулювання.	Знати суть, причини та класифікаційні ознаки міграційних процесів, а також оцінювати роль візового та безвізового режимів в системі формування міграційної політики.	Тести, питання
2/1	2. Світові ринки робочої сили та міста дестинації мігрантів.	Розуміти еволюцію формування центрів тяжіння робочої сили та привабливість міст для мігрантів.	Тести, питання
4/2	3. Виклики міграції для міст дестинацій.	Розуміти економічні, соціальні, політичні, інфраструктурні виклики міграційних потоків для міст – основних реципієнтів іммігрантів.	Тести, питання
4/2	4. Регулювання потоків біженців.	Усвідомлювати причини потоків біженців в світовій економіці та роль імміграційної політики в сфері їх регулювання.	Тести, питання
4/2	5. Нелегальна міграція та «трафікінг» (торгівля людьми).	Розуміти поняття «трафікінг» та його наслідки для глобальної економіки та вміти аналізувати методи запобігання торгівлі людьми на національному, регіональному та глобальному рівнях.	Тести, питання
4/2	6. Формування міграційної політики країн ЄС щодо перетину кордону іммігрантами	Усвідомлювати причини потоків мігрантів, зокрема біженців до країн ЄС, а також наслідки нерегульованих потоків біженців для країн ЄС.	Тести, питання
4/2	7. Безвізовий режим та міграційні потоки в сфері туризму.	Усвідомлювати перспективи та виклики безвізового режиму для обох учасників міграційних потоків в сфері туризму.	Тести, питання
4/2	8. Географія міграційних потоків в сфері освітніх послуг	Знати права та обов'язки мігрантів в країні тимчасового перебування, особливості видачі посвідок та визнання дипломів.	Тести, питання

Літературні джерела

1. Міграційний профіль України 2019. Міграційна служба України. URL: http://dmsu.gov.ua/images/files/UKR_Migration_%20Profile_2013.pdf
2. Адамик В.В., Стахова Н.В. Трансформація європейської міграційної політики в умовах глобальних і регіональних викликів. Вісник Економіки. Випуск 3(105). 2022. С. 137-152.
3. Міжнародна організація міграції. URL: <http://www.iom.org.ua/en>.
4. Омельяненко В.А., Кулініч К.М. Міжнародні процеси інтелектуальної міграції в контексті

глобальних інноваційних тенденцій. URL: http://www.asconf.com/eng/archive_view/103

5. Міграція в умовах трансформації регіональних ринків праці України: механізми регулювання / ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М. І. Долішнього НАН України»; наук. ред. У. Я. Садова. Львів, 2019. 263 с. (Сер. «Проблеми регіонального розвитку»).

6. Основні показники ринку праці. URL: <https://www.-ukrstat.gov.ua>

7. Про розвиток безвізового діалогу між Україною та ЄС. URL: <http://ukraine-eu.mfa.gov.ua/ua/ukraine-eu/justice/visa-liberalization>

8. Глобальна проблема біженців. ЄС і Туреччина вже домовились URL: <http://www.ukrop-ua.net/userpublications/16350-globalna-problema-bzhencv-yes-turechchina-vzhe-domovilisya-a-scho-dal.html>.

9. Короленко Н.В., Петросян А.А. Міжнародна міграція робочої сили: причини та наслідки. Ефективна економіка. URL: http://www.economy.nauka.com.ua/pdf/1_2021/87.pdf

10. Іващук І.О., Стахова Н.В., Живко М.А. Міжнародні міграційні процеси. Тернопіль: ЗУНУ, 2022. 204 с. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/45203>

11. Комар Н.В. Міста дестинації мігрантів в Європі: виклики та можливості. Економічний аналіз. 2020. Том 30. №1. Ч. 2. С. 47-55. URL: <https://www.econa.org.ua/index.php/econa/article/view/1751>

12. Європейська міграційна криза. URL: <http://uk.wikipedia.org/wiki>.

13. Звіт Агентства ООН у справах біженців. URL: <http://www.unhcr.org/56701b969.html>.

14. Малиновська О.А. Міграційна політика: глобальний контекст та українські реалії: монографія. К.: НІСД, 2018. 472 с.

15. Біженці та шукачі захисту в Україні. Тематичний огляд УВКБ ООН. Червень 2019. URL: https://www.unhcr.org/ua/wp-content/uploads/sites/38/2019/06/2019-06-UNHCR-UKRAINE-Refugee-and-Asylum-Seekers-Update-FINAL_UKR.pdf

16. Кухтик С. В., Деркаченко Ю. В. Імміграція та адвокація прав біженців і внутрішньо переміщених осіб: навчальний посібник. Київ. 2018. 397 с. URL: <https://khai.edu/assets/documents/985/11.MSc2.pdf>

17. McAuliffe, M. and A. Triandafyllidou (eds.), 2021. World Migration Report 2022. International Organization for Migration (IOM), Geneva.

18. Peers, S., Guild, E., Acosta Arcarazo, D., Groenedijk, K., Moreno-Lax, V., (eds.), EU Immigration and Asylum Law (text and commentary). Second edition, Martinus Nijhoff, Leiden, 2018.

19. International Migration 2020 Highlights. United Nations Department of Economic and Social Affairs, Population Division. United Nations New York, 2020. URL: https://www.un.org/development/desa/pd/sites/www.un.org.development.desa.pd/files/undesapd_2020_international_migration_highlights.pdf

20. 2020 Annual International Migration and Forced Displacement Trends and Policies Report to the G20. URL: <https://www.oecd.org/migration/mig/FINAL-2020-OECD-ILO-UNHCR-IOM-G20-report.pdf>

21. Martin Hofmann, Audrey Jolivel, Daria Huss, Caroline Ambiaux. International Migration: Drivers, Factors and Megatrends. March 2020. URL: <https://www.icmpd.org/file/download/51472/file/Policy%2520Paper%2520-%2520Geopolitical%2520Outlook%2520on%2520International%2520Migration.pdf>

22. Internal Displacement Monitoring Centre, Global Report on Internal Displacement, September 2019. URL: <https://www.internal-displacement.org/global-report/grid2019/>

23. Datareportal, Digital 2019: Global Digital Overview, September 2019. URL: <https://datareportal.com/reports/digital-2019-global-digital-overview>.

24. Refugees and migrants in times of COVID-19: mapping trends of public health and migration policies and practices. Global Evidence Review on Health and Migration. World Health Organization 2021. URL: <file:///C:/Users/Admin/Downloads/9789240028906-eng.pdf>

25. Pierre Georges Van Wolleghem. The EU's Policy on the Integration of Migrants. 2019. URL: <https://link.springer.com/book/10.1007/978-3-319-97682-2>

26. Oksana Hamova, Anna Dergach, Oksana Pikulyk, Irina Zolotykh, Kateryna Diachenko. Methods of Regulating Migration Processes in EU Countries. International Journal of Computer Science and Network Security, VOL.21 No.3, March 2021. P. 257-265. URL: <https://koreascience.kr/article/JAKO202121055593988.pdf>

27. Johann Fuchs, Doris Söhnlein and Patrizio Vanella. Forecasting—Significance and Approaches. Encyclopedia 2021, 1, 689–709.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-20 балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

- **Політика щодо академічної доброчесності:** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування (наприклад, програма Kahoot).

- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу. В такому разі оцінювання студентів відбувається також в он-лайн формі на платформі Moodle.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2 (ректорська контрольна робота)	Заліковий модуль 3 (підсумкова оцінка за КПІЗ, тренінг)
30%	40%	30%
1. Усне опитування під час заняття (4 теми по 5 балів = 20 балів) 2. Письмова робота = 80 балів	1. Усне опитування під час заняття (4 теми по 5 балів = 20 балів) 2. Письмова робота = 80 балів	1. Написання та захист КПІЗ = 80 балів. 2. Виконання завдань під час тренінгу = 20 балів

Шкала оцінювання студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	Відмінно
B	85-89	Добре
C	75-84	Добре
D	65-74	Задовільно
E	60-64	Достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом

